

GA

GA

GA

COMISIÚN NA gCOMHPHOBAL EORPACH

An Bhruiséil, 16.7.2009
COIM(2009) 363 leagan deireanach

2009/0108 (COD)

Togra le haghaidh

RIALACHÁIN Ó PHARLAIMINT NA hEORPA AGUS ÓN gCOMHAIRLE

**maidir le bearta chun cinnteacht an tsoláthair gáis a chosaint agus ag aisghairm
Threoir 2004/67/CE**

{SEC(2009) 977}

{SEC(2009) 978}

{SEC(2009) 979}

{SEC(2009) 980}

MEABHRÁN MÍNIÚCHÁIN

1. COMHTHÉACS AN TOGRA

Tá Rialachán á bheartú ag an gCoimisiún lena n-aisghairfear Treoir 2004/67/CE maidir le bearta chun cinnteacht an tsoláthair gáis nádúrtha a chosaint¹. Ní leor an Treoir sin a thuilleadh agus méadú ag teacht ar an spleáchas ar allmhairí agus níos mó baoil ann don soláthar agus don idirthuras i dtríú tíortha agus i ngeall ar an méadú ar shreabha gáis agus an margadh inmheánach sa ghás á fhorbairt laistigh den Chomhphobal.

Mar fhreagairt ar an ngéarchéim gáis Rúiseach-Úcráineach in Eanáir 2009 a chruthaigh briseadh gan réamhshampla i soláthairtí gáis chuig an gComhphobal tríd an Úcráin, tá athbhreithniú gasta ar an Treoir mar atá sí faoi láthair iarrtha ag an gComhairle Eorpach agus ag Parlaimint na hEorpa. Ní féidir mórbhriseadh eile i soláthar an gháis a chur as an áireamh agus d'fhéadfadh sé tarlú luath go leor amach anseo. Beidh ar an gComhphobal é féin a ullmhú, dá bhrí sin, i gcomhair briseadh i soláthar an gháis sa todhchaí.

Léirigh géarchéim mhí Eanáir go bhfuil gá ann na ról atá ag tionscal an gháis, ag na Ballstáit agus ag institiúidí an Chomhphobail a shainiú ar bhealach níos follasaí chun dul i ngleic le briseadh i soláthar go gearrthéarmach agus chun soláthar a dhéanamh don bhonneagar atá riachtanach go fadtéarmach. Ceacht amháin a foghlaimíodh ón ngéarchéim sin is ea nach mór bearta a ullmhú i bhfad roimh ré agus iad a bheith comhordaithe ar leibhéal an Chomhphobail ionas go mbeidh siad comhsheasmhach agus éifeachtach.

Tá an togra seo le haghaidh Rialacháin ag luí le cuspóirí an Aontais, go háirithe na cuspóirí sin a bhaineann le margadh inmheánach feidhmiúil sa ghás a bhunú agus le cinnteacht an tsoláthair fuinnimh.

2. COMHAIRLIÚCHÁN LE PÁIRTITHE LEASMHARA AGUS MEASÚNÚ IARMHARTA

Comhairliúchán poiblí

An 13 Samhain 2008, d'fhoilsigh an Coimisiún Teachtaireacht maidir leis an Treoir atá ann faoi láthair a chur chun feidhme – COIM(2008) 769. I ndiaidh fhoilsiú na Teachtaireachta cuireadh comhairliúchán poiblí ar bun le páirtithe leasmhara (Ballstáit, lucht tionscail, rialtóirí, agus saoránaigh) agus tharla sé seo idir Samhain 2008 agus Márta 2009. Tharla comhairliúchán mionsonraithe freisin laistigh den Ghrúpa Comhordaithe Gáis le linn cruinnithe an 23 Feabhra, 2 Aibreán agus 13 Bealtaine. Rinneadh plé le linn na gcruinnithe sin ar an reachtaíocht maidir le cinnteacht an tsoláthair gáis a leasú agus is iad a bhí páirteach sa Ghrúpa sin ionadaithe na mBallstát, thionscal an gháis agus na gcustaiméirí trína gcumainn Eorpacha (Eurogas, OGP, GIE, IFIEC, BEUC, Eurelectric). Léirigh na Ballstáit a dtuairimí le linn na Comhairle Fuinnimh an 12 Eanáir agus an 19 Feabhra 2009 agus tá barúlacha i scríbhinn curtha ag roinnt Ballstát faoi bhráid an Choimisiúin ó shin i leith.

Measúnú iarmharta

¹ IO L 127, 29.4.2004, lch. 92.

Rinneadh cúig rogha beartais a mheas sa mheasúnú iarmharta: 1) Gan aon ghníomhaíocht nua a dhéanamh ar leibhéal an Chomhphobail; 2) Treoir 2004/67/CE a chur i bhfeidhm níos fearr; 3) Cur chuige deonach ag lucht tionscail; 4) Treoir leasaithe; 5) Rialachán nua.

Maidir le rogha 1 agus rogha 2 rinne an Coimisiún meastóireacht ar an tslí ina gcuirtear an Treoir atá ann faoi láthair chun feidhme. Ba é an tátal ar an meastóireacht sin nach leor an Treoir sin a thuilleadh agus méadú ag teacht ar an spleáchas ar allmhairí agus níos mó baoil ann don soláthar agus don idirthuras i dtríú tíortha mar aon leis an méadú ar shreabha gáis agus an margadh inmheánach sa ghás á fhorbairt laistigh den Chomhphobal. Maidir le rogha 3 baineann mibhuntaíste mór le cur chuige deonach ós rud é nach féidir rannpháirtíocht na ngníomhaithe uile ar shlí atá comhsheasmhach a ráthú. Thairis sin, ní i gcónaí a sholáthraíonn fórsaí an mhargaidh an acmhainn bhreise is gá chun cinnteacht an tsoláthair a áirithiú. Maidir le rogha 4 agus rogha 5 (ionstraim dhlíthiúil a roghnú) tá an Coimisiún den tuairim gurb oiriúnaí Rialachán ná Treoir ar na cúiseanna seo a leanas: Bíonn Rialachán infheidhme go díreach maidir leis na húdaráis inniúla sna Ballstáit, leis na gnóthais gháis nádúrtha agus leis na custaiméirí; ní theastaíonn trasuíomh fadálach ina leith; áirítear soiléire agus comhleanúnachas maidir le caighdeáin agus le hoibleagáidí ar fud an Chomhphobail agus sainítear go díreach go mbeidh institiúidí an Chomhphobail páirteach ann.

3. EILIMINTÍ DLÍTHIÚLA AN TOGRA

Bonn dlíthiúil

Is é Airteagal 95 den Chonradh ag bunú an Chomhphobail Eorpaigh an bonn dlíthiúil don togra seo. Is é is príomhchuspóir don togra cinnteacht an tsoláthair gáis a mhéadú trí na dreasachtaí a chruthú chun infheistíocht a dhéanamh in idirnáisc atá riachtanach chun táscaire N-1 a shásamh, mar aon le sreabha cultreo. Tá gá leis na hidirnáisc sin freisin d'fheidhmiú cuí an mhargaidh inmheánaigh sa ghás.

Leagtar an bhéim is tábhachtaí sa Rialachán seo ar an ról atá ag an margadh inmheánach sa ghás maidir le cinnteacht an tsoláthair gáis a áirithiú. Tá na forálacha dírithe ar ghnóthais gháis nádúrtha a chumasú a gcustaiméirí ar fud an Chomhphobail a sholáthar a fhad is indéanta agus gan srianta ar an leibhéal náisiúnta. Ceadaítear leis an Rialachán úsáid a bhaint as bearta nach bhfuil bunaithe ar an margadh agus a chinneadh an t-údarás inniúil mar an t-aon réiteach deiridh atá ann in éigeandálaí nuair nach féidir níos mó úsáide a bhaint as bearta atá bunaithe ar an margadh agus nuair nach féidir leis na gnóthais gháis nádúrtha déileáil a thuilleadh leis an mbriseadh i soláthar. Tugtar ról níos láidre freisin don Choimisiún lena áirithiú go n-oibreoidh an margadh inmheánach a fhad is indéanta agus go mbeidh bearta a chinnfear ar an leibhéal náisiúnta comhoiriúnach don phrionsabal sin.

Prionsabal na coimhdeachta

Tá an togra dírithe ar chinnteacht an tsoláthair sa Chomhphobal a neartú. De réir mar a fhíoraítear an margadh inmheánach san fhuinneamh agus mar atá léirithe ag an mbriseadh i soláthar gáis in Eanáir 2009, is ábhar imní é cinnteacht an tsoláthair gáis agus tá gné an Chomhphobail den ábhar imní sin ag éirí níos tábhachtaí de réir a chéile, rud a thugann cosaint do rannpháirteachas an Choimisiúin agus insitiúidí an Chomhphobail go háirithe. I gcás éigeandála sa Chomhphobal, is é an Coimisiún an institiúid is fearr a d'fhéadfadh gníomhaíochtaí údaráis inniúla na mBallstát a chomhordú agus an t-idirphlé le tríú tíortha a éascú. Chun briseadh i soláthar gáis a chosc agus chun ullmhú do bhriseadh dá leithéid, is é an bealach is fearr chun cinnteacht an tsoláthair a ráthú ná margadh inmheánach atá iomaíoch

agus idirnasctha a sholáthródh foinsí soláthair éagsúla agus bealaí éagsúla agus a scaipfeadh an tionchar a bheadh ag briseadh i soláthar ar Bhallstát amháin nó ar ghnóthas soláthair amháin.

Prionsabal na comhréireachta

Tá an togra seo ag luí le prionsabal na comhréireachta agus ní théann sé thar a bhfuil riachtanach chun cuspóirí an togra a bhaint amach. Beidh freagracht ar na Ballstáit, mar a bhí i gcónaí, as cinnteacht an tsoláthair ina dtír féin agus beidh saoirse nach beag acu agus iad ag roghnú socruithe agus ionstraimí le cinnteacht an tsoláthair a áirithiú, agus tabharfar aird ar a saintréithe náisiúnta i réimse an gháis.

4. Impleachtaí buiséadacha

Ní bheidh ach tionchar teoranta ag an togra seo ar bhuiséad an Chomhphobail, go háirithe maidir leis na costais a bhaineann le cruinnithe an Ghrúpa Comhordaithe Gáis a chúiteamh agus, i gcás ina n-úsáidtear an tascfhórsa, na costais a bhaineann leis an tascfhórsa monatóireachta is féidir a úsáid chun monatóireacht agus tuairisciú a dhéanamh ar na sreabha gáis laistigh den Chomhphobal agus lasmuigh de a chúiteamh. Féadfaidh misin a dhéantar lasmuigh den Chomhphobal, i gcás géarchéime, cistí a fháil tríd an Ionstraim le haghaidh Cobhsaíochta.

Togra le haghaidh

RIALACHÁIN Ó PHARLAIMINT NA hEORPA AGUS ÓN gCOMHAIRLE

maidir le bearta chun cinnteacht an tsoláthair gáis a chosaint agus ag aisghairm Threoir 2004/67/CE

(Téacs atá ábhartha maidir leis an LEE)

TÁ PARLAIMINT NA hEORPA AGUS COMHAIRLE AN AONTAIS EORPAIGH,

Ag féachaint don Chonradh ag bunú an Chomhphobail Eorpaigh, agus go háirithe Airteagal 95 de,

Ag féachaint don togra ón gCoimisiún²,

Ag féachaint don tuairim ó Choiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa³,

Ag féachaint don tuairim ó Choiste na Réigiún⁴,

Ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis an nós imeachta a leagtar síos in Airteagal 251 den Chonradh⁵,

De bharr an méid seo a leanas:

- (1) Is gné thar a bheith tábhachtach do sholáthar fuinnimh an Chomhphobail é an gás nádúrtha ('an gás' anseo feasta), a thugann cuntas ar aon cheathrú den phríomhsholáthar fuinnimh agus a úsáidtear den chuid is mó i nginiúint cumhachta, i dtéamh, mar bhunábhar do thionsclaíocht agus mar bhreosla chun críche iompair.
- (2) Tá méadú an-tapa tagtha le deich mbliana anuas ar ídiú an gháis san Eoraip. Toisc go bhfuil an méid gáis a tháirgtear go himheánach ag laghdú, tá méadú níos gasta fós tagtha ar an méid gáis a allmhairítear, sa chaoi sin ag cruthú spleáchas níos airde ar allmhairí mar aon le gá aghaidh a thabhairt ar ghnéithe a bhaineann le cinnteacht an tsoláthair.
- (3) Le Treoir 2004/67/CE ón gComhairle bunaíodh den chéad uair riamh réim dhlíthiúil ar leibhéal an Chomhphobail chun cinnteacht an tsoláthair gáis nádúrtha a chosaint agus chun cuidiú le dea-fheidhmiú an mhargaidh inmheánaigh sa ghás, i gcás briseadh i soláthar freisin. Bunaíodh leis an Treoir sin an Grúpa Comhordaithe Gáis agus tá sé léirithe ag an nGrúpa sin gur grúpa úsáideach atá ann chun faisnéis a mhalartú agus chun gníomhaíochtaí coiteanna a shainiú idir na Ballstáit, an Coimisiún, tionscal an

² IO C , , lch. .

³ IO C , , lch. .

⁴ IO C , , lch. .

⁵ IO C , , lch. .

gháis agus na tomhaltóirí. Le Lónra na gComhfhreagraithe um Chinnteacht an tSoláthair Fuinnimh (NESCO) a d'fhormhuinigh an Chomhairle Eorpach i Nollaig 2006 tá feabhas tagtha ar an acmhainn bhailithe faisnéise agus tugadh luathrabhadh ar na bagairtí a d'fhéadfadh a bheith ann do chinnteacht an tsoláthair fuinnimh. Maidir leis an reachtaíocht nua ar an margadh inmheánach san fhuinneamh a ghlac an Chomhairle i Meitheamh 2009 is céim thábhachtach ar aghaidh í i dtreo an margadh inmheánach san fhuinneamh a thabhairt chun críche agus tá sainchuspóir ag an reachtaíocht sin cinnteacht an tsoláthair fuinnimh sa Chomhphobal a fheabhsú.

- (4) Faoi na bearta a bhaineann le cinnteacht an tsoláthair gáis déanta cheana ar leibhéal an Chomhphobail, áfach, tá méid mór saoirse ag na Ballstáit fós agus bearta á roghnú acu. I gcás ina bhfuil cinnteacht an tsoláthair i mBallstát faoi bhagairt, tá baol follasach ann go bhféadfadh na bearta a fhorbródh an Ballstát sin go haontaobhach feidhmiú cuí an mhargaidh inmheánaigh sa ghás a chur i mbaoil. I bhfianaise an méid a thit amach le deireanas, tá sé léirithe go follasach go bhféadfadh sin tarlú. Chun ligean don mhargadh inmheánach sa ghás leanúint ar aghaidh ag feidhmiú, fiú agus é ag dul i ngleic le ganntanas soláthair, is gá freagairt níos comhordaithe a thabhairt ar ghéarchéimeanna soláthair, maidir le beart coisctheach agus maidir leis an bhfhreagairt a thugtar ar bhriseadh dáiríre i soláthar.
- (5) Is ceart do na bealaí gáis agus na foinsí gáis don Chomhphobal tacú le cinnteacht soláthair an Chomhphobail ina iomláine agus le cinnteacht soláthair na mBallstát ar bhonn leithleach. Braithfidh cinnteacht an tsoláthair sa todhchaí ar an bhforbairt a thiocfaidh ar mheascán na mbreoslaí, ar fhorbairt na hacmhainne táirgthe sa Chomhphobal agus i dtríú tíortha a sholáthraíonn gás don Chomhphobal, ar infheistíocht i saoráidí stórála agus ar na bealaí laistigh den Chomhphobal agus lasmuigh de, na saoráidí gáis nádúrtha leachtaithe (GNL) san áireamh.
- (6) I gcás ina dtarlaíonn mórbriseadh i soláthar gáis chuig an gComhphobal is féidir tionchar a bheith aige ar na Ballstáit go léir agus ar na Páirtithe Conarthacha sa Chonradh ag bunú an Chomhphobail Fuinnimh agus damáiste tromchúiseach eacnamaíoch a dhéanamh fud fad gheilleagar an Chomhphobail. Ar an gcuma chéanna, is féidir leis an mbriseadh i soláthar gáis géarthionchar sóisialta a bheith aige go háirithe ar ghrúpaí leochaileacha custaiméirí.
- (7) I dtuarascáil Nollaig 2008 ar chur chun feidhme Straitéis Slándála na hEorpa tugadh suntas don mhéadú atá ag teacht ar spleáchas ar fhuinneamh allmhairithe, rud atá ina bhaol suntasach breise do chinnteacht an tsoláthair fuinnimh sa Chomhphobal agus cuirtear béim ar chinnteacht an tsoláthair fuinnimh mar cheann de na dúshlán nua a bheidh ann don bheartas slándála. Is gné lárnach í an margadh inmheánach sa ghás chun cinnteacht an tsoláthair fuinnimh sa Chomhphobal a mhéadú agus chun an méid a bheadh Ballstáit ar leithligh faoi lé na n-éifeachtaí dochracha a bhaineann le briseadh i soláthar a laghdú.
- (8) Is cás é a d'fhéadfadh titim amach, prionsabal N-1 mar a ghairtear air, is é sin go dteipfeadh ar an t-aon bhonneagar gáis is mó nó ar an t-aon fhoinsé is mó den soláthar gáis. Is túsphointe bailí é chun cinnteacht an tsoláthair gáis sna Ballstáit a áirithiú go n-úsáidfi teip bonneagair den sórt sin nó teip foinse soláthair den sórt sin mar thagarmharc don mhéid is ceart do na Ballstáit a bheith in ann a chúiteamh.

- (9) Tá sé thar a bheith tábhachtach go mbeadh bonneagar gáis leordhóthanach laistigh de Bhallstát nó ar fud an Chomhphobail chun aghaidh a thabhairt ar bhriseadh i soláthar. Is ceart do chomhchritéir íosta a bhaineann le cinnteacht an tsoláthair gáis a áirithiú go mbeadh cothromaíocht ann i gcinnteacht an tsoláthair gáis agus is ceart dóibh dreasachtaí suntasacha a chruthú chun an bonneagar is gá a thógáil agus chun an leibhéal ullmhachta i gcás géarchéime a fheabhsú. D'fhéadfadh feidhm thábhachtach a bheith ag na bearta ó thaobh an éilimh de, amhail malartú breosla, chun cinnteacht an tsoláthair fuinnimh a áirithiú áit ar féidir iad a chur i bhfeidhm go tapa agus an t-éileamh a laghdú go suntasach chun aghaidh a thabhairt ar bhriseadh i soláthar.
- (10) Is ceart infheistíocht i mbonneagar nua gáis a chur chun cinn go láidir. Is ceart don infheistíocht sin cur le cinnteacht an tsoláthair gáis agus, á dhéanamh sin, dea-fheidhmiú an mhargaidh inmheánaigh sa ghás nádúrtha a áirithiú. I gcás go bhfuil cuma thrasteorann ar infheistíocht i mbonneagar is ceart don Ghníomhaireacht um Chomhar idir Rialtóirí Fuinnimh a bunaíodh le Rialachán (CE) Uimh. .../... ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ("ACER") agus do Líonra Eorpach na nOibreoirí Córais Tarchurtha Gáis ("ENTSO-G") a bheith páirteach go dlúth san infheistíocht sin chun na himpleachtaí trasteorann a chur san áireamh sa tslí is fearr.
- (11) Tá foinsí éagsúla de chistiú Comhphobail ar fáil chun tacaíocht a thabhairt do na Ballstáit an infheistíocht is gá i dtáirgeadh dúchasach agus i mbonneagar dúchasach a mhaoiniú, go háirithe iasachtaí agus ráthaíochtaí ón mBanc Eorpach Infheistíochta nó maoiniú ó chistí réigiúnacha, struchtúracha nó comhtháthaithe. Féadfaidh an Banc Eorpach Infheistíochta agus ionstraimí seachtracha Comhphobail amhail ENPI, IPA agus DCI gníomhaíochtaí i dtríú tíortha a mhaoiniú freisin d'fhonn cinnteacht an tsoláthair fuinnimh a fheabhsú.
- (12) Le linn do na gnóthais gháis nádúrtha agus dá gcustaiméirí a bheith ag déileáil le briseadh i soláthar, is ceart don Rialachán seo cur ar a gcumas muinín a bheith acu as sásanna an mhargaidh a fhad is indéanta. Is ceart go ndéanfaí foráil sa Rialachán freisin do shásanna i gcás éigeandála a úsáidfi nuair nach mbeadh na margaí ábalta déileáil go leordhóthanach a thuilleadh le briseadh i soláthar gáis. Fiú i gcás Éigeandála, is ceart tosaíocht a thabhairt do na hionstraimí atá bunaithe ar an margadh ionas go maolófar na héifeachtaí a bhíonn ag briseadh i soláthar.
- (13) A luaithe a ghlacfar leis an tríú pacáiste maidir le margadh inmheánach an fhuinnimh⁶, beidh feidhm ag forálacha nua maidir le hearnáil an gháis agus cruthófar ról shoiléire agus freagrachtaí soiléire do na Ballstáit, do rialtóirí, d'oibreoirí na gcóras tarchurtha agus do ACER, agus tiocfaidh feabhas ar thrédhearcacht an mhargaidh ar mhaithe lena dhea-fheidhmiú agus le cinnteacht soláthair.
- (14) Tríd an margadh inmheánach sa ghás a thabhairt chun críche agus trí iomaíocht éifeachtach laistigh den mhargadh sin tabharfar an leibhéal is airde de chinnteacht soláthair sna Ballstáit go léir don Chomhphobal, ar choinníoll go dtabharfar an deis don mhargadh feidhmiú ina iomláine i gcás briseadh i soláthar a dhéanfaidh difear do chuid amháin den Chomhphobal, beag beann ar an údar leis an mbriseadh sin. Chun na críche sin, beidh gá le cur chuige coiteann éifeachtach agus cuimsitheach i leith chinnteacht an tsoláthair, go háirithe trí bheartais thrédhearcacha agus

⁶ IO L

neamh-idirdheallaitheacha a bheadh ag lú le ceanglais an mhargaidh, sa chaoi sin go seachnófaí saobhadh an mhargaidh agus nach ndéanfaí dochar do fhreagairtí an mhargaidh ar bhriseadh.

- (15) Tá tábhacht as cuimse, dá bhrí sin, ag baint le sainmhíniú beacht ar ról agus ar fhreagrachtaí na ngnóthas gáis nádúrtha go léir agus na n-údarás inniúil go léir chun dea-fheidhmiú an mhargaidh inmheánaigh a chothabháil, go háirithe i gcás briseadh i soláthar agus i gcás géarchéimeanna.
- (16) Maidir le caighdeáin a bheadh comhchuibhithe a ndóthain i ndáil le cinnteacht soláthair agus a chlúdódh an cás a thit amach in Eanáir 2009 ar a laghad, agus na difríochtaí idir na Ballstáit á gcur san áireamh, is ceart iad a shainiú ach gan ualach míréasúnach ná díreireach a cheangal ar na gnóthais gháis nádúrtha, lena n-áirítear iontrálaithe nua agus gnóthais bheaga.
- (17) Tá sé thar a bheith tábhachtach do dhea-fheidhmiú an mhargaidh go ndéanfaidh na gnóthais gháis nádúrtha an infheistíocht is gá go tráthúil i dtáirgeadh intíre agus i mbonneagar intíre, amhail idirnáise, trealamh a cheadaíonn sreabha fisiceacha déthreocha ar phíblínte, stóráil agus saoráidí d'athghású GNL, agus aird a thabhairt lena linn sin ar bhriseadh a d'fhéadfadh tarlú i soláthar, amhail an briseadh a tharla in Eanáir 2009.
- (18) Is tábhachtach soláthar an gháis a chothabháil, go háirithe a mhéid a bhaineann le custaiméirí ar teaghlaigh iad, agus freisin le custaiméirí eile atá cosanta amhail scoileanna agus ospidéal, i gcásanna nuair nach féidir leis an margadh iad a sholáthar a thuilleadh. Tá sé thar a bheith tábhachtach go ndéanfar na bearta a bheidh le déanamh le linn géarchéime a shainiú sula dtarlódh aon ghéarchéim.
- (19) Tá rogha leathan ionstraimí ar fáil chun na hoibleagáidí a bhaineann le cinnteacht an tsoláthair a shásamh. Is ceart na hionstraimí sin a úsáid i gcomhthéacs náisiúnta, réigiúnach agus Comhphobail, mar is iomchuí, chun go n-áiritheofar go dtabharfaidh siad toradh comhsheasmhach agus cost-éifeachtach.
- (20) Maidir le Treoir .../.../CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle [maidir le comhrialacha sa mhargadh inmheánach do ghás nádúrtha agus lena n-aisghairtear Treoir 2003/55/CE]⁷ tugtar aghaidh ar na gnéithe a bhaineann le cinnteacht an tsoláthair agus pleanáil fhadtéarmach á déanamh ar infheistíocht a dhéantar i ndóthain acmhainne trasteorann agus i mbonneagar eile, sa tslí is go n-áirithítear cumas fadtéarmach an chórais cinnteacht an tsoláthair a ráthú agus éilimh réasúnacha a shásamh. Agus na caighdeáin i ndáil le cinnteacht an tsoláthair á gcomhlíonadh, d'fhéadfadh gá a bheith le hidirthréimhse chun go bhféadfaí an infheistíocht a bhfuil gá léi a dhéanamh. Maidir leis an bplean forbartha líonra 10 mbliana arna dhréachtú ag ENTSO-G faoi mhaoirseacht ACER, is uirlis bhunúsach í chun an infheistíocht is gá ag leibhéal an Chomhphobail a aithint.
- (21) Is ceart do ENTSO-G agus ACER, mar chomhaltaí den Ghrúpa Comhordaithe Gáis, a bheith iomlán páirteach i bpróiseas an chomhair agus i bpróiseas an chomhairliúcháin ar leibhéal an Chomhphobail.

⁷

Treoir XXX

- (22) Chun go n-áiritheofar an leibhéal is airde ullmhachta i gcás briseadh i soláthar, is ceart do na gnóthais gháis nádúrtha go léir Pleananna Éigeandála a leagan amach in éineacht leis na húdaráis inniúla. Is ceart a áirithiú go mbeidh comhchuibheas frithpháirteach i bpleananna den sórt sin. Maidir le hinneachar na bpleananna, is ceart é a bheith de réir na gcleachtas is fearr atá ann sna pleananna atá ann cheana agus go saineofaí ról shoiléire agus freagrachtaí soiléire do na gnóthais gháis nádúrtha uile lena mbaineann agus do na húdaráis inniúla lena mbaineann. Is ceart comhphleananna éigeandála ar an leibhéal réigiúnach a leagan amach nuair is féidir agus nuair is gá sin.
- (23) Chun an dlúthpháirtíocht idir na Ballstáit a neartú i gcás Éigeandála Comhphobail agus go háirithe chun tacaíocht a thabhairt do Bhallstáit atá faoi lé coinníollacha tíreolaíocha nó geolaíocha is lú fabhar, is ceart do na Ballstáit bearta sonracha a cheapdh le dlúthpháirtíocht a áirithiú, lena n-áirítear bearta amhail comhaontuithe tráchtála idir na gnóthais gháis nádúrtha, sásanna cúitimh, breis onnmhairí gáis nó breis a scoileadh ón méid gáis atá á stóráil. Féadfaidh bearta dlúthpháirtíochta a bheith oiriúnach go háirithe idir Bhallstáit a bhfuil sé molta ag an gCoimisiún dóibh comhphleananna um beart coisctheach nó pleananna éigeandála ar an leibhéal réigiúnach a bhunú.
- (24) Maidir le dlúthpháirtíocht Eorpach is ceart di, nuair atá gá léi, a bheith i bhfoirm cúnaimh chosanta sibhialta arna sholáthar ag an gComhphobal agus ag a Bhallstáit. Is ceart do Mheicníocht an Chomhphobail um Chosaint Shibhialta a bunaíodh le Cinneadh 2007/779/CE, Euratom ón gComhairle cúnamh den sórt sin a éascú agus a chomhordú⁸.
- (25) Ní dhéanfaidh an Rialachán seo difear do chearta flaitheasacha na mBallstát thar a n-acmhainní nádúrtha dílse.
- (26) I gcás Threoir 2008/114/CE ón gComhairle an 8 Nollaig 2008 maidir le Bonneagar Ríthabhachtach Eorpach a aithint agus a ainmniú agus an gá atá ann a gcosaint a fheabhsú a mheasúnú⁹ is éard a leagtar síos inti próiseas chun feabhas a chur ar an tslándáil a dhéantar ar Bhonneagar Ríthabhachtach Eorpach ainmnithe, lena n-áirítear bonneagar gáis áirithe, sa Chomhphobal. Rannchuidíonn Treoir 2008/114/CE agus an Rialachán seo i dteannta a chéile chun cur chuige cuimsitheach a chruthú i leith cinnteachta fuinnimh sa Chomhphobal.
- (27) Is ceart Pleananna Éigeandála a thabhairt suas chun dáta go rialta agus iad a fhoilsiú. Is ceart iad a bheith faoi réir athbhreithniú píaraí agus tástáil a dhéanamh orthu.
- (28) Is ceart don Ghrúpa Comhordaithe Gáis, a bunaíodh le Treoir 2004/67/CE an 26 Aibreán 2004 maidir le bearta chun cinnteacht an tsoláthair gáis nádúrtha a chosaint¹⁰, gníomhú mar chomhairleoir don Choimisiún chun comhordú na mbeart i leith chinnteacht an tsoláthair a éascú i gcás éigeandála sa Chomhphobal. Is ceart dó freisin monatóireacht a dhéanamh ar leordhóthanacht agus ar oiriúnacht na mbeart a bheidh le déanamh i gcomhréir leis an Rialachán seo.

⁸ IO L 314, 1.12.2007, lch. 9.

⁹ IO L 345, 23.12.2008, lch. 75.

¹⁰ IO L 127, 29.4.2004, lch. 92.

- (29) Tá an Rialachán dírithe ar chumhacht a thabhairt do na gnóthais gháis nádúrtha agus d'údaráis inniúla na mBallstát ionas go n-áiritheofar go n-oibreoidh an margadh inmheánach sa ghás go héifeachtach a fhad is indéanta i gcás briseadh i soláthar, sula nglacfaidh na húdaráis inniúla bearta chun dul i ngleic leis an gcás nuair nach féidir leis an margadh na soláthairtí gháis a bhfuil gá leo a sholáthar a thuilleadh. Is ceart do bhearta eisceachtúla den sórt sin a bheith ag teacht go hiomlán le rialacha an Chomhphobail agus is ceart fógra a thabhairt don Choimisiún ina leith.
- (30) Ó tharla go bhfuil soláthairtí gháis ó thríú tíortha ríthábhachtach do chinnteacht an tsoláthair gháis sa Chomhphobal, is ceart don Choimisiún na gníomhaíochtaí a chomhordú maidir le tríú tíortha, is ceart dó oibriú leis na tíortha táirgeachta agus na tíortha idirthurais maidir le socruithe chun dul i ngleic le géarchéimeanna agus sreabh sheasmhach gháis chuig an gComhphobal a áirithiú. Is ceart don Choimisiún a bheith i dteideal tascfhórsa a úsáid chun monatóireacht a dhéanamh ar na sreabha gháis i ngéarchéimeanna laistigh den Chomhphobal agus, i gcomhar leis na tríú tíortha lena mbaineann, lasmuigh de agus, i gcás ina dtarlaíonn géarchéim i ngeall ar dheacrachtaí i dtríú tír, is ceart dó a bheith i dteideal ról idirghabhála agus éascaitheora a ghlacadh.
- (31) Is é an tátal a bhí ar an gComhairle Fuinnimh, i bhFeabhra 2009, gur ceart trédhearcacht agus iontaofacht a mhéadú trí mhalartú bríoch faisnéise idir an Coimisiún agus na Ballstáit faoi chaidreamh fuinnimh, lena n-áirítear socruithe fadtéarmacha soláthair, le tríú tíortha, agus á dhéanamh sin, faisnéis atá íogair ó thaobh na tráchtála de a chosaint.
- (32) Ó tharla nach féidir cuspóirí na gníomhaíochta atá le déanamh, is é sin cinnteacht an tsoláthair gháis sa Chomhphobal a áirithiú, a bhaint amach go sásúil ar leibhéal na mBallstát amháin agus gur fearr, de bharr fhairsinge agus éifeachtaí na gníomhaíochta, a fhéadfar iad a ghnóthú ar leibhéal an Chomhphobail, féadfaidh an Comhphobal bearta a ghlacadh, i gcomhréir le prionsabal na coimhdeachta mar a leagtar amach in Airteagal 5 den Chonradh. I gcomhréir le prionsabal na comhréireachta, mar a leagtar amach san Airteagal sin, ní théann an Rialachán seo thar a bhfuil riachtanach chun na cuspóirí sin a bhaint amach.
- (33) Is ceart Treoir 2004/67/CE a aisghairm,

TAR ÉIS AN RIALACHÁN SEO A GHLACADH:

Airteagal 1
Ábhar

Is éard a bhunaítear leis an Rialachán seo bearta atá dírithe ar chinnteacht an tsoláthair gháis a chosaint chun feidhmiú cuí agus leanúnach an mhargaidh inmheánaigh sa ghás a áirithiú trí fhoráil a dhéanamh do shainmhíniú soiléir agus do dháileadh soiléir freagrachtaí agus do chomhordú ar an bhfreagairt ar leibhéal na mBallstát agus ar leibhéal an Chomhphobail maidir le beart coiscteach agus maidir le haghaidh a thabhairt ar bhriseadh dáiríre i soláthar.

Airteagal 2 **Sainmhínithe**

Chun críocha an Rialacháin seo beidh feidhm ag na sainmhínithe i dTreoir 2009/xxx/CE¹¹ (an "Treoir maidir le Gás") agus i Rialachán 2009/xxx/CE¹² (an "Rialachán Gníomhaireachta").

Ina dteannta sin, beidh feidhm ag na sainmhínithe seo a leanas:

- (1) ciallaíonn "custaiméirí cosanta" na custaiméirí go léir ar teaghlaigh iad atá ceangailte le líonra dáilte gáis, agus, má chinneann an Ballstát lena mbaineann amhlaidh, féadfaidh sé go gciallóidh sé freisin gnóthais bheaga agus meánmhéide, scoileanna agus ospidéal ar choinníoll go bhfuil siad ceangailte cheana féin le líonra dáilte gáis;
- (2) ciallaíonn "údarás inniúil" an t-údarás rialála náisiúnta nó an t-údarás rialtais náisiúnta atá ainmnithe ag na Ballstáit le bheith freagrach as cinnteacht an tsoláthair gáis. Tá sé seo gan dochar don rogha atá ag na Ballstáit cúraimí áirithe sa Rialachán seo a thabhairt d'údaráis eile seachas an t-údarás inniúil. Déanfar na cúraimí sin faoi mhaoirseacht an údaráis inniúil agus beidh siad sonraithe sna pleananna dá dtagraítear in Airteagal 4.

Airteagal 3 **Freagracht as cinnteacht an tsoláthair gáis**

1. Beidh cinnteacht an tsoláthair gáis faoi fhreagracht na ngnóthas gáis nádúrtha, údaráis inniúla na mBallstát, na gcustaiméirí tionsclaíocha gáis, agus an Choimisiún laistigh dá réimsí freagrachta faoi seach. Beidh gá le leibhéal ard comhair idir na páirtithe sin.
2. Ainmneoidh gach Ballstát údarás inniúil a bheidh freagrach as na bearta um chinnteacht an tsoláthair gáis a fhoráiltear dóibh sa Rialachán seo a chur chun feidhme. Beidh ar áireamh sna bearta sin an measúnú riosca débhlíantúil, bunú na bPleananna um Beart Coisctheach, bunú an Phlean Éigeandála, agus monatóireacht leanúnach ar chinnteacht an tsoláthair gáis ar an leibhéal náisiúnta. Comhoibreoidh na húdaráis inniúla le chéile chun briseadh i soláthar a chosc agus chun damáistí a shrianadh i gcás ina dtarlódh briseadh.
3. Tabharfaidh gach Ballstát fógra don Choimisiún maidir leis an údarás inniúil ainmnithe [faoi 30 Meitheamh 2010; laistigh de thrí mhí ón lá a thiocfaidh an Rialachán seo i bhfeidhm] ar a dhéanaí.
4. Déanfaidh an Coimisiún na húdaráis inniúla a chomhordú ar leibhéal an Chomhphobail tríd an nGrúpa Comhordaithe Gáis, go háirithe i gcás Éigeandála Comhphobail.
5. Beidh na bearta chun cinnteacht an tsoláthair a áirithiú sainmhínithe go soiléir, trédhearcach, comhréireach, neamh-idirdheallaitheach, iontaofa, agus ní dhéanfaidh

¹¹ Treoir 2009/xxx/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle lena leasaítear Treoir 2003/55/CE maidir le comhrialacha don mhargadh inmheánach sa ghás nádúrtha, (IO L []).

¹² Rialachán ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ag bunú Gníomhaireachta um Chomhar idir Rialtóirí Fuinnimh, (IO L []).

siad iomaíocht sa mhargadh inmheánach agus feidhmiú éifeachtach an mhargaidh sin a shaobhadh go míchuí.

Airteagal 4

Plean um Beart Coisctheach agus Plean Éigeandála a bhunú

1. [Faoin 31 Márta 2011; Laistigh de 12 mhí ón lá a thiocfaidh an Rialachán seo i bhfeidhm] ar a dhéanaí, agus tar éis dó dul i gcomhairle leis na gnóthais gháis nádúrtha, déanfaidh údarás inniúil eagraíochtaí ábhartha a dhéanann ionadaíocht thar ceann leasanna custaiméirí teaghlaigh agus custaiméirí tionsclaíocha agus údaráis inniúil an údaráis rialála, cás nuair nach é an t-údarás inniúil é, na nithe seo a leanas a bhunú:
 - (a) Plean um Beart Coisctheach ina mbeidh na bearta is gá chun na priacail a aithnítear a mhaolú; agus
 - (b) Plean Éigeandála ina mbeidh na bearta a bheidh le déanamh chun an tionchar a bheadh ag briseadh i soláthar gáis a mhaolú.
2. Sula nglacfar na Pleananna sin déanfaidh na húdaráis inniúla faisnéis a mhalartú agus rachaidh siad i gcomhairle le chéile agus leis an gCoimisiún lena áirithiú go mbeidh comhchuibheas frithpháirteach ar an leibhéal réigiúnach cuí sna Pleananna agus sna bearta sin. Cuimseoidh na comhairliúcháin sin ar a laghad idirnaise, soláthairtí trasteorann, stóráil thar teorainneacha agus an acmhainn fhisiceach chun gás a iompar sa dá threo.
3. Le linn an phróisis a luaitear i mír 2 féadfaidh an Coimisiún moladh a thabhairt maidir leis an leibhéal réigiúnach ar a dtarlóidh an malartú faisnéise agus na comhairliúcháin. Tar éis dul i gcomhairle le Líonra Eorpach na nOibreoirí Córais Tarchurtha Gáis ("ENTSO-G") agus leis an nGníomhaireacht um Chomhar idir Rialtóirí Fuinnimh ("ACER"), féadfaidh an Coimisiún moladh a thabhairt freisin maidir le Comhphlean a bhunú ar an leibhéal réigiúnach.
4. Féadfaidh na Ballstáit cinneadh a dhéanamh freisin maidir le Comhphleananna a bhunú ar an leibhéal réigiúnach, in ionad Pleananna náisiúnta éagsúla a bhunú, nó sa bhreis ar na Pleananna sin.
5. Déanfaidh an t-údarás inniúil a Phleananna a fhoilsiú, lena n-áirítear leaganacha leasaithe i gcomhréir le mír 6, agus tabharfaidh sé fógra ina leith don Choimisiún gan mhoill.
6. Laistigh de shé mhí tar éis na Pleananna a bheith fógartha ag na húdaráis inniúla, déanfaidh an Coimisiún measúnú ar Phleananna na mBallstát uile. Rachaidh an Coimisiún i gcomhairle le ENTSO-G, le ACER, leis an nGrúpa Comhordaithe Gáis agus le páirtithe leasmhara eile i ndáil leis na pleananna sin. Más rud é go bhfuil an Coimisiún den tuairim nach bhfuil Plean éifeachtach go leor chun na priacail atá sainaitheanta sa mheasúnú riosca a mhaolú nó go bhfuil Plean ag teacht salach ar Phleananna nó ar chásanna eiseamláireacha riosca na mBallstát eile, nó nuair nach gcomhlíonann Plean forálacha an Rialacháin seo nó forálacha eile i ndlí an Chomhphobail, iarrfaidh sé an Plean sin a athbhreithniú.

Laistigh de dhá mhí tar éis d'iarraidh an Choimisiúin a bheith fógartha, déanfaidh an t-údarás inniúil lena mbaineann a Phlean a leasú agus tabharfaidh sé fógra don Choimisiún maidir leis an bPlean leasaithe nó tabharfaidh sé míniú don Choimisiún ar an bhfáth nach n-aontaíonn sé leis an iarraidh. I gcás den sórt sin, féadfaidh an Coimisiún an t-iarraidh uaidh a leasú nó a tharraingt siar.

Más rud é, laistigh de thréimhse dhá mhí, go gcinntídh an Coimisiún gan an t-iarraidh uaidh a leasú ná a tharraingt siar, beidh ar an údarás inniúil iarraidh an Choimisiúin a chomhlíonadh laistigh de thrí mhí tar éis an fógra a fháil faoi chinneadh an Choimisiúin.

Airteagal 5

Inneachar an Phlean um Beart Coisctheach

1. Beidh a leanas sa Phlean um Beart Coisctheach:
 - (a) na bearta chun na caighdeáin i leith an bhonneagair agus an tsoláthair, mar a leagtar síos in Airteagal 6 agus Airteagal 7, a chomhall; beidh ar áireamh sna bearta sin ar a laghad an phleanáil chun caighdeán N-1 a shásamh, méideanna agus acmhainn a mbeidh gá leo chun na custaiméirí cosanta a sholáthar sna tréimhsí ardéilimh a bheidh sainithe, na bearta ó thaobh an éilimh de agus oibleagáidí a cheanglófar ar na gnóthais gháis nádúrtha agus ar chomhlachtaí ábhartha eile;
 - (b) an measúnú riosca mar a leagtar síos in Airteagal 8;
 - (c) na bearta coisctheacha chun aghaidh a thabhairt ar na priacail atá aitheanta;
 - (d) faisnéis faoi Oibleagáidí ábhartha Seirbhíse Poiblí.
2. Maidir leis an bPlean um Beart Coisctheach, go háirithe na bearta is gá chun an caighdeán bonneagair a leagtar síos in Airteagal 6 a chomhlíonadh, beidh sé bunaithe ar an bplean forbartha líonra deich mbliana a mbeidh ar ENTSO-G¹³ a tharraingt suas agus beidh sé i gcomhréir leis an bplean forbartha líonra sin.
3. Cuirfear san áireamh sa Phlean um Beart Coisctheach an éifeachtacht eacnamaíoch, na héifeachtaí ar fheidhmiú an mhargaidh inmheánaigh san fhuinnimh agus an tionchar ar an gcomhshaol.
4. Déanfar an Plean um Beart Coisctheach a thabhairt suas chun dáta uair gach dhá bhliain.

Airteagal 6

Caighdeán an bhonneagair

1. Áiríteoidh an t-údarás inniúil, [faoi 31 Márta 2014; laistigh de thrí bliana tar éis don Rialachán seo teacht i bhfeidhm] ar a dhéanaí, i gcás briseadh sa bhonneagar is mó soláthar gáis, go bhfuil an acmhainn sa bhonneagar atá fágtha (N-1) an méid gáis

¹³ Airteagal XX de Theoir IO L

is gá a sholáthar chun an t-éileamh iomlán ar ghás sa limistéar ríofa a shásamh le linn tréimhse seasca lá ina bhfuil éileamh ard as an ngnách ar ghás le linn na tréimhse aimsire is fuaire a tharlaíonn go staitistiúil gach fiche bliain.

2. I gcomhréir leis an moladh ón gCoimisiún dá dtagraítear in Airteagal 4(3) nó sa chás dá dtagraítear in Airteagal 4(4), féadfar an oibleagáid a leagtar amach i mír 1 a chomhall ar an leibhéal réigiúnach. Measfar freisin go bhfuil an caighdeán N-1 comhalta i gcás ina léiríonn an t-údarás inniúil i bPlean um Beart Coisctheach dá dtagraítear in Airteagal 5 go bhféadfar briseadh i soláthar a chúiteamh go leordhóthanach agus go tráthúil trí bhearta ó thaobh an éilimh de.
3. Úsáidfear an mhodheolaíocht chun an caighdeán N-1 a ríomh mar a fhoráiltear di in Iarscríbhinn I. Is ceart cumraíocht an líonra agus na sreabha gáis iarbhir, mar aon le hacmhainní táirgthe agus stórála a bheadh ann, a chur san áireamh sa mhodheolaíocht. Síneofar an limistéar ríofa dá dtagraítear in Iarscríbhinn I chun go gcuimseoidh sé an leibhéal réigiúnach cuí, nuair is gá sin.
4. Cuirfidh gach údarás inniúil an Coimisiún ar an eolas gan mhoill faoi aon sárú ar chaighdeán N-1.
5. Cinnteoidh oibreoirí na gcóras tarchurtha go mbeidh an bhuanacmhainn fhisiceach in ann gás a iompar sa dá threo ag na hidirnaisc go léir taobh istigh de dhá bhliain ón Rialachán seo teacht i bhfeidhm, ach amháin i gcásanna ina gcinneann an Coimisiún, ar iarratas ó údarás inniúil, nach bhfeabhsófaí cinnteacht an tsoláthair in aon Bhallstát trí acmhainn sreibhe déthreoiche a chur leis an gcóras. Féadfar cinneadh den sórt sin a athbhreithniú i gcás ina dtiocfaidh athrú ar na himthosca. Déanfar an acmhainn sreibhe déthreoiche a chur i bhfeidhm ar shlí chost-éifeachtach agus déanfar ar a laghad an acmhainn is gá chun an caighdeán soláthair a shocraítear in Airteagal 7 a shásamh a chur san áireamh. Laistigh den tréimhse dhá bhliain sin, oiriúnóidh oibreoir an chórais tarchurtha gáis feidhmiú an chórais tarchurtha ar an iomlán chun go n-áiritheofar sreabha gáis déthreoacha.
6. Áiritheoidh na Ballstáit go ndéanfaidh aon bhonneagar tarchurtha nua freastal ar chinnteacht an tsoláthair tríd a ndóthain pointí iontrála agus pointí fágála a bheith ann, agus go gcuideoidh aon bhonneagar nua den sórt sin chun bonneagar deanastha a fhorbairt.
7. Le linn do na húdaráis rialála náisiúnta taraifí a fhorghéall i gcomhréir le hAirteagal 41(8) de Threoir [.../...CE], tabharfaidh siad aird ar na costais a bhaineann le caighdeán N-1 a chomhall agus ar na costais a bhaineann lena áirithiú gur féidir leis an mbuanacmhainn fhisiceach atá ann gás a iompar sa dá threo. I gcás costas a thabhaítear i níos mó ná Ballstát amháin, tiocfaidh na húdaráis rialála náisiúnta sna Ballstáit uile lena mbaineann ar chinneadh go comhpháirteach maidir le leithdháileadh na gcostas. Beidh feidhm ag Airteagal 8(1) de Rialachán (CE) Uimh. .../....

Airteagal 7 **Caighdeán an tsoláthair**

1. Déanfaidh an t-údarás inniúil na bearta chun an soláthar gáis a áirithiú do chustaiméirí cosanta an Bhallstáit sna cásanna seo a leanas:

- (a) teochtaí an-fhuar ar fad ar feadh buaicthréimhse seacht lá, a tharlaíonn go staitistiúil uair amháin gach fiche bliain; agus
 - (b) aon tréimhse seasca lá ina bhfuil éileamh ard as an ngnách ar ghás le linn na dtréimhsí aimsire is fuaire, a tharlaíonn go staitistiúil gach fiche bliain.
2. Déanfaidh an t-údarás inniúil na bearta chun an soláthar gáis a áirithiú do na custaiméirí cosanta don tréimhse seasca lá freisin más rud é go bhfuil Éigeandáil mar a shainmhínítear in Airteagal 9(2) ann. Déanfaidh an t-údarás inniúil gach iarracht an soláthar do na custaiméirí cosanta a choimeád a fhad is gá sin.
 3. Maidir leis na hoibleagáidí a cheanglaítear ar na gnóthais gháis nádúrtha chun caighdeán an tsoláthair a leagtar síos i mír 1 agus i mír 2 a chomhall, ní bheidh siad idirdhealaitheach agus ní cheanglóidh siad ualach míchuí ar na hiontrálaithe sa mhargadh ná ar ghnóthais bheaga.
 4. Ceadóidh an t-údarás inniúil do na gnóthais gháis nádúrtha na critéir sin a shásamh ar leibhéal réigiúnach nó ar leibhéal an Chomhphobail agus ní cheanglóidh sé orthu na caighdeáin sin a shásamh bunaithe ar bhonneagar nach bhfuil suite ach ar a chríoch féin amháin.
 5. Áiritheoidh an t-údarás inniúil go mbunófar coinníollacha a bhaineann leis an soláthar do chustaiméirí cosanta gan dochar d'fheidhmiú cuí an mhargaidh inmheánaigh sa ghás agus ar phraghas a urramaíonn luach an mhargaidh ar an tráchtarra.

Airteagal 8 **Measúnú riosca**

1. [Faoin 30 Meán Fómhair 2010; Laistigh de shé mhí ón Rialachán seo teacht i bhfeidhm] déanfaidh gach údarás inniúil measúnú iomlán ar na priacail a dhéanann difear do chinnteacht an tsoláthair gáis ina Bhallstát sa tslí seo a leanas:
 - a) na caighdeáin a shonraítear in Airteagal 6 agus Airteagal 7 a úsáid;
 - b) na tosca náisiúnta agus réigiúnacha go léir atá ábhartha a chur san áireamh;
 - c) cásanna eiseamláireacha d'éileamh ard as an ngnách agus de bhriseadh i soláthar a thástáil, amhail teip ar an bpríomhbhonneagar tarchurtha, ar an méid gáis i stóráil, ar chríochfoirt GNL, agus briseadh i soláthar ó sholáthraithe i dtríú tír;
 - d) idirghníomhú agus comhghaolú na bpriacal le Ballstáit eile a shainathint.
2. Comhoibreoidh na gnóthais gháis nádúrtha, na heagraíochtaí ábhartha a dhéanann ionadaíocht thar ceann na gcustaiméirí teaghlaigh agus na gcustaiméirí tionsclaíocha, agus an t-údarás rialála, cás nuair nach é an t-údarás inniúil é, le chéile agus cuirfidh siad gach faisnéis is gá don mheasúnú riosca ar fáil.
3. Déanfar an measúnú riosca an athuair gach dhá bhliain roimh an 30 Meán Fómhair den bhliain sin.

Airteagal 9
Plean Éigeandála agus na leibhéil ghéarchéime

1. Déanfaidh an Plean Éigeandála an méid seo a leanas:
 - (1) Cur leis na leibhéil ghéarchéime i gcomhréir le mír 2;
 - (2) Ról agus freagrachtaí na ngnóthas gáis nádúrtha agus na gcustaiméirí tionsclaíocha a shainiú, mar aon leis an ngaol idir iad agus an t-údarás inniúil agus, i gcás inarb iomchí, an t-údarás rialála;
 - (3) Ról agus freagrachtaí an údaráis inniúil a shainiú;
 - (4) Nósanna imeachta mionsonraithe a bhunú a leanfar i gcás gach leibhéal géarchéime faoi seach, lena n-áirítear na scéimeanna comhfhreagracha ar shreabhadh faisnéise;
 - (5) Bainisteoir géarchéime nó foireann ghéarchéime a ainmniú agus a ról a shainiú;
 - (6) An rannchuidiú a thugann na bearta atá bunaithe ar an margadh agus a liostaítear in Iarscríbhinn II a shainaithint maidir leis an gcás a láimhseáil ag leibhéal Foláirimh agus a mhaolú ag leibhéal Éigeandála;
 - (7) An rannchuidiú a thugann na bearta nach bhfuil bunaithe ar an margadh agus atá beartaithe nó atá le cur chun feidhme don leibhéal Éigeandála a liostaítear in Iarscríbhinn III a shainaithint agus an méid a bhfuil gá bearta nach bhfuil bunaithe ar an margadh a úsáid chun déileáil leis an ngéarchéim a mheas, éifeachtaí na mbeart sin a mheas agus na nósanna imeachta a shainiú chun iad a chur chun feidhme;
 - (8) Cur síos ar na sásanna a úsáidtear ar mhaithe le comhar le Ballstáit eile ar gach leibhéal géarchéime faoi seach;
 - (9) Na hoibleagadái tuairiscithe a cheanglaítear ar na gnóthais gháis nádúrtha ag an leibhéal Foláirimh agus ag an leibhéal Éigeandála a mhionsonrú;
 - (10) Liosta de ghníomhaíochtaí réamhshainithe chun go mbeidh gás ar fáil i gcás Éigeandála, lena n-áirítear na sásanna cúitimh agus comhaontuithe tráchtála idir na páirtithe a bhfuil baint acu le gníomhaíochtaí den sórt sin. Féadfaidh comhaontuithe trasteorann idir Ballstáit agus/nó gnóthais gháis nádúrtha a bheith i gceist le gníomhaíochtaí den sórt sin.
2. Seo a leanas na trí phríomhleibhéal géarchéime:
 - (1) Leibhéal luathrabhaidh (Luathrabhadh): i gcás ina bhfuil faisnéis nithiúil, dháiríre agus iontaofa ann, a d'fhéadfadh a bheith gníomhaíochtaithe ag Sás Luathrabhaidh maidir le heachtra a d'fhéadfadh tarlú agus a chuirfeadh meath ar na coinníollacha soláthair;

- (2) Leibhéal foláirimh (Foláireamh): i gcás ina dtarlaíonn briseadh i soláthar nó ardéileamh as an ngnách ach go bhfuil an margadh fós in acmhainn an cás a réiteach gan idirghabháil a lorg ón údarás inniúil;
 - (3) Leibhéal Éigeandála (Éigeandáil): i gcás ina dtarlaíonn éileamh ard as an ngnách nó briseadh i soláthar tríd an mbonneagar is mó nó tríd an bhfoinse is mó nó uathu agus go bhfuil baol inchreidte ann nach féidir an caighdeán soláthair do na custaiméirí cosanta a chomhlíonadh a thuilleadh trí ionstraimí atá bunaithe ar an margadh amháin.
3. Áiritheoidh an Plean Éigeandála go ndéanfar an rochtain trasteorann ar na saoráidí stórála a choimeád fiú i gcás éigeandála. Ní thabharfar isteach leis an bPlean Éigeandála aon bheart a chuirfeadh srian míchuí ar shreabh an gháis thar na teorainneacha.
 4. Cuirfidh an t-údarás inniúil an Coimisiún ar an eolas láithreach agus tabharfaidh sé an fhaisnéis ar fad is gá dó i gcás ina bhfógraíonn an t-údarás inniúil aon leibhéal géarchéime. I gcás éigeandála a bhféadfadh a bheith ina údar le hiarraidh ar chúnamh ón AE agus óna Bhallstáit tabharfaidh údarás inniúil an Bhallstáit lena mbaineann fógra gan mhoill d'Ionad an Choimisiúin um Monatóireacht agus Faisnéis ar an gCosaint Shibhialta.
 5. I gcás ina ndéanfaidh údarás inniúil Éigeandáil a fhógairt leanfaidh sé na gníomhaíochtaí réamhshainithe a shainítear ina Phlean Éigeandála agus cuirfidh sé an Coimisiún ar an eolas láithreach, go háirithe faoi na gníomhaíochtaí sin atá beartaithe aige a dhéanamh i gcomhréir le hAirteagal 9(1). Féadfaidh an Coimisiún an Grúpa Comhordaithe Gáis a thionól.
 6. Fíoróidh an Coimisiún, laistigh de sheachtain amháin, an bhfuil nó nach bhfuil údar cuí leis an bhfógra Éigeandála agus an gcuireann nó nach gcuireann sí ualach gan údar cuí ar na gnóthais gháis nádúrtha agus ar fheidhmiú an mhargaidh inmheánaigh. Féadfaidh an Coimisiún a iarraidh, go háirithe, ar an údarás inniúil bearta áirithe a mhodhnú a cheanglaíonn ualach gan údar cuí ar na gnóthais gháis nádúrtha agus a fhógra Éigeandála a tharraingt siar má tá an Coimisiún den tuairim nach bhfuil údar cuí leis a thuilleadh.

Airteagal 10

Freagairtí ar éigeandálaí sa Chomhphobal

1. Féadfaidh an Coimisiún Éigeandáil Chomhphobail a fhógairt ar iarratas ó údarás inniúil amháin nó i gcás ina gcaillfidh an Comhphobal breis is 10 % dá allmhairí laethúla gáis ó thríú tíortha mar atá ríofa ag ENTSO-G. Fógróidh sé Éigeandáil Chomhphobail i gcás ina mbeidh Éigeandáil fógartha ag níos mó ná údarás inniúil amháin tar éis é sin a fhíorú i gcomhréir le hAirteagal 9(6). Féadfaidh sé Éigeandáil Chomhphobail a fhógairt do réigiúin thíreolaíocha ina bhfuil níos mó ná Ballstát amháin nuair a bheidh na réigiúin sin buailte go sonrach ag an ngéarchéim.
2. Tionólfadh an Coimisiún an Grúpa Comhordaithe Gáis a luaithe is a fhógróidh sé Éigeandáil Chomhphobail.

3. Le linn Éigeandála Comhphobail, déanfaidh an Coimisiún gníomhaíochtaí na n-údarás inniúil a chomhordú. Áiritheoidh an Coimisiún go háirithe an malartú faisnéise, comhsheasmhacht agus éifeachtacht na ngníomhaíochtaí ar leibhéal na mBallstát agus ar an leibhéal réigiúnach maidir le leibhéal an Chomhphobail, agus déanfaidh sé na gníomhaíochtaí a bhaineann le tríú tíortha a chomhordú. Féadfaidh an Coimisiún grúpa bainistithe géarchéime a thionól ar a mbeidh go háirithe ionadaithe lucht tionscail agus ionadaithe na mBallstát a mbaineann an Éigeandáil leo.
4. I gcás ina mbeidh an Coimisiún den tuairim go bhfuil, i gcás Éigeandála Comhphobail, gníomhaíocht a rinne údarás inniúil nó gnóthais gháis nádúrtha neamhoiriúnach chun déileáil leis an Éigeandáil, nó go gcuireann sé an cás i mBallstát eile i mbaol go mór, ceanglóidh an Coimisiún ar an údarás inniúil nó ar an ngnóthas gháis nádúrtha a ghníomhaíocht a athrú.

Laistigh de thrí lá tar éis d'iarraidh an Choimisiúin a bheith fógartha, athróidh an t-údarás inniúil lena mbaineann a ghníomhaíocht agus tabharfaidh sé fógra don Choimisiún nó míneoidh sé don Choimisiún an fáth nach n-aontaíonn sé leis an iarraidh. I gcás den sórt sin, féadfaidh an Coimisiún an t-iarraidh uaidh a leasú nó a tharraingt siar.

Más rud é, laistigh de thrí lá, go gcinntídh an Coimisiún gan an t-iarraidh uaidh a leasú ná a tharraingt siar, déanfaidh an t-údarás inniúil de réir iarraidh an Choimisiúin gan mhoill.
5. Ní dhéanfaidh an t-údarás inniúil ná na gnóthais gháis nádúrtha, tráth ar bith, beart a thabhairt isteach a chuirfeadh srian ar shreabh an gháis laistigh den mhargadh inmheánach.
6. Áiritheoidh na Ballstáit, le linn Éigeandála Comhphobail, go gcoimeádtar rochtain trasteorann ar shaoráidí stórála agus nach dtabharfar isteach aon fhorálacha dlí a chuirfeadh srian míchuí ar shreabha an gháis go dtí na margaí atá buailte.
7. Tarraingeoidh an Coimisiún suas buanliosta ionadaithe do thascfhórsa monatóireachta ar a mbeidh saineolaithe tionsclaíochta agus ionadaithe ón gCoimisiún. Féadfar an tascfhórsa monatóireachta seo a úsáid, nuair is gá, agus déanfaidh sé monatóireacht agus tuairisciú ar na sreabha gháis laistigh den Chomhphobal agus lasmuigh de, i gcomhar leis na tíortha soláthair agus na tíortha idirthurais.
8. Cuirfidh an t-údarás inniúil an fhaisnéis a bhaineann le haon riachtanas cúnamh ar fáil d'Ionad an Choimisiúin um Monatóireacht agus Faisnéis ar an gCosaint Shibhialta. Déanfaidh an tIonad um Monatóireacht agus Faisnéis ar an gCosaint Shibhialta an cás ina iomláine a mheas agus tabharfaidh sé comhairle faoin gcúnamh ar cheart a sholáthar do na Ballstáit is mó atá buailte, agus do thríú tíortha nuair is iomchuí sin.

Airteagal 11
Grúpa Comhordaithe Gáis

1. Bunaítear leis seo Grúpa Comhordaithe Gáis chun comhordú na mbeart a bhaineann le cinnteacht an tsoláthair a éascú. Beidh ar an nGrúpa ionadaithe ó na húdaráis inniúla, ó ACER, ó ENTSO-G agus ó chomhlachtaí ionadaíochta an tionscail lena mbaineann agus custaiméirí ábhartha. Is é an Coimisiún a chinnfidh comhdhéanamh an Ghrúpa agus gníomhóidh an Coimisiún mar chathaoirleach ar an nGrúpa. Bunóidh an Grúpa a rialacha nós imeachta.
2. Cuideoidh an Grúpa Comhordaithe Gáis leis an gCoimisiún go háirithe maidir le saincheistean a bhaineann leis an méid seo a leanas:
 - (a) cinnteacht an tsoláthair gáis, tráth ar bith agus go háirithe i dtráthanna Éigeandála;
 - (b) an fhaisnéis go léir a bhaineann le cinnteacht an tsoláthair gáis ar an leibhéal náisiúnta, an leibhéal réigiúnach agus ar leibhéal an Chomhphobail;
 - (c) na cleachtais is fearr agus treoirlínte a d'fhéadfadh a bheith ann do na páirtithe go léir lena mbaineann;
 - (d) leibhéal cinnteachta an tsoláthair, tagarmharcálacha agus modheolaíochtaí don mheasúnú;
 - (e) cásanna eiseamláireacha ar an leibhéal náisiúnta, an leibhéal réigiúnach agus ar leibhéal an Chomhphobail agus tástáil ar na leibhéil ullmhachta;
 - (f) comhordú na mbeart chun dul i ngleic le hÉigeandálaí laistigh den Chomhphobal, i dTiortha atá páirteach sa Chonradh ag bunú an Chomhphobail Fuinnimh agus le tríú tíortha;
 - (g) na Pleananna a chur chun feidhme;
 - (h) an cúnamh a bhfuil gá ag na Ballstáit is mó atá buailte leis.
3. Tionólfaidh an Coimisiún an Grúpa Comhordaithe Gáis ar bhonn rialta.

Airteagal 12
Malartú faisnéise

1. Cuirfidh an t-údarás inniúil an fhaisnéis seo a leanas go háirithe ar fáil ar bhonn laethúil le linn na hÉigeandála:
 - (a) an t-éileamh laethúil ar ghás agus réamhaisnéisí an tsoláthair don chéad trí lá a bheidh le teacht;
 - (b) an tsreabh gáis in aghaidh na huaire an chloig ag na pointí iontrála agus ag na pointí fágála trasteorann go léir agus ag na pointí go léir a nascann saoráid táirgthe leis an líonra, stóráil, GNL in mcm/d;

- (c) an tréimhse, tugtha le fios i laethanta, lena linn ar féidir soláthar gáis a áirithiú do na custaiméirí cosanta
2. I gcás Éigeandála Comhphobail, beidh an Coimisiún i dteideal a iarraidh ar an údarás inniúil an méid seo a leanas ar a laghad a chur ar fáil dó gan mhoill:
- (a) an fhaisnéis a leagtar síos i mír 1;
 - (b) faisnéis faoi na bearta a bheartaítear a dhéanamh agus atá curtha chun feidhme cheana féin ag an údarás inniúil chun an Éigeandáil a mhaolú, agus faoina n-éifeachtacht;
 - (c) na hiarrataí atá déanta ar bhearta breise a bheadh le déanamh ag údaráis inniúla eile;
 - (d) na bearta atá curtha chun feidhme ar iarratas ó údaráis inniúla eile.
3. Déanfaidh na húdaráis inniúla agus an Coimisiún rúndacht a áirithiú maidir le faisnéis atá íogair ó thaobh na tráchtála de.
4. Cuirfidh an t-údarás inniúil faisnéis ar fáil don Choimisiún faoin úsáid a baineadh as a Phlean Éigeandála agus faoi na bearta a rinneadh.
5. Tar éis don údarás inniúil Éigeandáil a réiteach, cuirfidh sé measúnú mionsonraithe ar fáil don Choimisiún gan mhoill ar an Éigeandáil agus ar éifeachtacht na mbeart a cuireadh chun feidhme, lena n-áirítear measúnú ar an tionchar eacnamaíoch a bhí ag an Éigeandáil, an tionchar a bhí ag an malartú breosla ar na leibhéil astaíochta, an tionchar ar earnáil an leictreachais agus an cúnamh a cuireadh ar fáil don Chomhphobal agus dá Bhallstáit agus/nó an cúnamh a fuarthas uathu.
6. Chun go bhféadfaidh an Coimisiún an cás maidir le cinnteacht an tsoláthair ar leibhéal an Chomhphobail a mheas, déanfar an méid seo a leanas [faoin 30 Meán Fómhair 2010; laistigh de shé mhí ón Rialachán seo teacht i bhfeidhm]:
- a) Déanfaidh na Ballstáit na comhaontuithe idir-rialtasacha atá ann cheana a tugadh i gcrích le tríú tíortha agus a bhfuil tionchar acu ar fhorbairt an bhonneagair gáis agus ar fhorbairt na soláthairtí gáis a chur faoi bhráid an Choimisiúin; sula dtabharfaidh na Ballstáit comhaontuithe idir-rialtasacha nua i gcrích, cuirfidh siad an Coimisiún ar an eolas faoi sin ionas go ndéanfaidh sé measúnú lena mheas cibé acu an gcloíonn siad nó nach gcloíonn siad leis an reachtaíocht a bhaineann leis an margadh inmheánach;
 - b) Tabharfaidh na gnóthais gháis nádúrtha fógra don Choimisiún maidir leis na sonraí seo a leanas a bhaineann le conarthaí arna dtabhairt i gcrích le soláthraithe ó thríú tíortha:
 - Tréimhse feidhme an chonartha agus forálacha maidir lena shíneadh;
 - Toilleadh conraithe ina iomláine, ar bhonn bliantúil agus an meántoilleadh in aghaidh na míosa;

- Solúbthacht an toillte chonraithe, lena n-áirítear forálacha a bhaineann le hoibleagáidí "take or pay";
- Pointí seachadta conraithe.

Airteagal 13

Monatóireacht agus tuairisciú ar chinnteacht an tsoláthair gáis

1. Sa bhreis ar na hoibleagáidí monatóireachta agus tuairiscithe dá bhforáiltear in Airteagal 5 den Treoir maidir le Gás foilseoidh an t-údarás inniúil tuarascáil agus cuirfidh sé an tuarascáil sin chuig an gCoimisiún faoin 31 Iúil gach bliain agus beidh an t-eolas seo a leanas sa tuarascáil:
 - (a) ríomh tháscaire N-1 agus na sonraí is gá do ríomh den sórt sin, an dul chun cinn déanta maidir leis an infheistíocht is gá chun déileáil le N-1, deacrachtaí a bhaineann le tír áirithe go sonrach agus réitigh mhalartacha nua á gcur chun feidhme;
 - (b) suimeanna bliantúla, achair ama agus an tír soláthair atá clúdaithe ag na conarthaí um allmhairiú an tsoláthair gáis;
 - (c) acmhainn idirnasctha uasta idir gach pointe iontrála agus pointe fágála leis na córais gháis;
 - (d) príomhghnéithe na gcomhaontuithe ábhartha idir-rialtasacha arna dtabhairt i gcrích le tríú tíortha.
2. Déanfaidh na húdaráis inniúla agus an Coimisiún rúndacht a áirithiú maidir le faisnéis atá íogair ó thaobh na tráchtála de.

Airteagal 14

Monatóireacht

Faoin [...], tar éis don Choimisiún na Pleananna a fôgraíodh a mheasúnú agus tar éis dó dul i gcomhairle leis an nGrúpa Comhordaithe Gáis, tiocfaidh an Coimisiún ar thátal faoi na bealaí ina bhféadfaí cinnteacht an tsoláthair a fheabhsú ar leibhéal an Chomhphobail agus cuirfidh sé tuarascáil os comhair Pharlaimint na hEorpa agus os comhair na Comhairle ar chur chun feidhme an Rialacháin seo. Áireofar sa tuarascáil, nuair is iomchuí, moltaí maidir leis an Rialachán seo a fheabhsú.

Airteagal 15

Aisghairm

Aisghairtear Treoir 2004/67/CE.

Airteagal 16

Tiocfaidh an Rialachán seo i bhfeidhm an fichiú lá tar éis lá a fhoilsithe in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*.

Beidh an Rialachán seo ina cheangal go huile agus go hiomlán agus beidh sé infheidhme go díreach i ngach Ballstát.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil,

Thar ceann Pharlaimint na hEorpa
An tUachtarán

Thar ceann na Comhairle
An tUachtarán

IARSCRÍBHINN I: CONAS TÁSCAIRE N-1 A RÍOMH

1. Conas táscaire N-1 a ríomh

Tugann táscaire N-1 tuairisc ar an gcumas atá in acmhainn an bhonneagair gáis an gás don éileamh uasta i limistéar ríofa a sholáthar i gcás briseadh sa bhonneagar is mó sa limistéar sin.

Ciallaíonn "limistéar ríofa" limistéar tíreolaíoch áirithe a ndéantar ríomh ar an tslí ina gcuirtear táscaire N-1 i bhfeidhm ann.

Is ceart d'acmhainn theicniúil¹⁴ na coda eile den bhonneagar soláthair gáis a bheadh ar fáil i gcás briseadh sa bhonneagar is mó a bheith cothrom ar a laghad leis an éileamh iomlán ar ghás sa limistéar ríofa le linn tréimhse seasca lá d'éileamh ard as an ngnách ar ghás le linn na tréimhse aimsire is fuair a tharlaíonn go staitistiúil gach fiche bliain. Is ceart don táscaire N-1, atá ríofa thíos, a bheith cothrom ar a laghad le 100%.

$$IPm + Pm + Sm + LNLm - Im - Tout$$

$$N-1[\%] = \frac{\text{-----}}{Dmax} * 100, N-1 \geq 100\%$$

$$Dmax$$

Seo a leanas na sainmhínithe is gá chun táscaire N-1 a ríomh:

Sainmhínithe ó thaobh an tsoláthair de

IPm – Ciallaíonn acmhainn theicniúil uasta na bpíblínte allmhairíochta (mcm/d) suim d'acmhainn theicniúil uasta na bpíblínte gáis a sholáthraíonn gás don limistéar ríofa.

Pm – Ciallaíonn acmhainn táirgeachta uasta (mcm/d) suim rátaí táirgeachta uasta a d'fhéadfadh a bheith ann sa limistéar ríofa ó na saoráidí táirgthe gáis go léir agus ag cur gnéithe rithabhachtacha, amhail téarnamh ceantair, san áireamh;

Sm – Ciallaíonn inseachadacht i gcás géarchéime (mcm/d) an ráta asbhainte uasta ón méid iomlán gáis atá á stóráil sa limistéar ríofa is féidir a chothabháil le linn gach tréimhse 60 lá le linn an bhriste i soláthar. D'fhéadfaí an ráta seo a bhunú trí theaghlaim de rátaí asbhainte de chineálacha éagsúla ón méid iomlán á stóráil sa limistéar ríofa a úsáidtear sa tréimhse 60 lá.

GNLm – Ciallaíonn acmhainn uasta saoráidí GNL (mcm/d) suim na hacmhainne uasta a d'fhéadfadh a bheith ann ag na críochfoirt GNL go léir, le linn gás a sholáthar i dtréimhse 60 lá don limistéar ríofa, i gcás leachtú an gháis nádúrtha nó i gcás GNL a allmhairiú, a dhí-ualú, a stóráil go sealadach nó a athghású agus i gcás seirbhísí coimhdeacha GNL, ag cur gnéithe rithabhachtacha amhail acmhainn uasta stórála agus loinge atá ar fáil agus acmhainn theicniúil a d'fhéadfaí a chur amach chuig an gcóras san áireamh.

Im – An acmhainn atá sa bhonneagar gáis is mó (mcm/d) a sholáthraíonn an méid is mó gáis don limistéar ríofa.

14

Dréacht-Rialachán (CE) Uimh. .../... ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir le coinníollacha le haghaidh rochtana ar na líonraí tarchurtha gáis nádúrtha agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 1775/2005 Airteagal 2(18). Ciallaíonn "acmhainn theicniúil" an acmhainn dhocht uasta is féidir leis an oibreoir córais tarchurtha a thairiscint do na húsáideoirí líonra, agus sláine an chórais agus ceanglais oibriochta an líonra tarchurtha á gcur san áireamh.

I gcás ina bhfuil acmhainn tarchurtha ó bhreis is píblíne amháin nó ó bhreis is pointe iontrála amháin á soláthar ag an limistéar ríofa agus nach é an bonneagar is mó atá i gceist ($I_{pm} \neq I_m$), ní mór an t-iarmhar den acmhainn tarchurtha sa limistéar ríofa a dhealú san uimhreoir.

Tout – Ciallaíonn acmhainn eis-sreibhe an tarchurtha (mcm/d) suim na hacmhainne teicniúla atá fágtha mar iarmhar chun gás a tharchur tríd an limistéar ríofa i gcás briseadh sa bhonneagar is mó.

Éileamh a ríomh

Dmax – ciallaíonn sé seo an acmhainn atá ann an t-éileamh ábhartha laethúil ar ghás sa limistéar ríofa a sholáthar, agus tá gaol aige leis an lá is fuair ar a raibh éileamh ard as an ngnách ar ghás a tharlaíonn go staitistiúil gach fiche bliain.

IARSCRÍBHINN II: LIOSTA DE BHEARTA UM CHINNTEACHT AN tSOLÁTHAIR **GÁIS ATÁ BUNAITHE AR AN MARGADH**

Le linn don Phlean um Beart Coisctheach agus an Plean Éigeandála a bheith á bhfhorbairt ag an údarás inniúil tabharfaidh sé aird ar an liosta táscach agus neamhchuimsitheach seo a leanas de bhearta éagsúla:

Ó thaobh an tsoláthair de

- Solúbthacht bhreise táirgeachta
- Solúbthacht bhreise allmhairíochta
- Stóráil gáis tráchtála – acmhainn asbhainte agus méid gáis á stóráil
- Acmhainn an chríochfoirt GNL agus acmhainn eis-sreibhe uasta
- Éagsúlú soláthairtí agus bealaí
- Sreabha cúltreo
- Seoladh comhordaithe ag oibreoirí na gcóras tarchurtha
- Conarthaí fadtéarmacha agus gearrthéarmacha
- Infheistíocht i mbonneagar
- Socruithe conarthacha chun cinnteacht an tsoláthair gáis a áirithiú

Ó thaobh an éilimh de

- Conarthaí inbhriste
- Deis breosla a mhalartú – breoslaí malartacha i monarchana tionsclaíochta agus i ngléasraí ginte cumhachta
- Breis éifeachtúlachta
- Úsáid bhreise as foinsí fuinnimh in-athnuaite

IARSCRÍBHINN III: LIOSTA DE BHEARTA UM CHINNTEACHT AN tSOLÁTHAIR GÁIS NACH bhFUIL BUNAITHE AR AN MARGADH

Le linn don Phlean um Beart Coisctheach agus an Plean Éigeandála a bheith á bhforbairt ag an údarás inniúil tabharfaidh sé aird ar an méid a rannchuidíonn na bearta seo a leanas i gcás Éigeandála amháin:

Ó thaobh an tsoláthair de

- Gás á storáil go straitéiseach
- Malartú éigeantach breosla
 - Stoic de bhreoslaí malartacha in úsáid (e.g. i gcomhréir le 90 lá d'oibleagáid maidir le stoic ola)
 - Leictreachas a ghintear ó fhoinsí eile seachas gás atá in úsáid

Ó thaobh an éilimh de

- Céimeanna éagsúla den laghdú éigeantach ar éileamh

RÁITEAS AIRGEADAIS REACTACH

Tá sé beartaithe go mbeidh an doiciméad seo ag gabháil leis an Meabhrán Miniúcháin agus go mbeidh sé ina chomhlánú air. Agus an Ráiteas Airgeadais reactach seo á chomhlánú, agus gan dochar dá inléiteacht, is ceart chuige sin iarracht a dhéanamh aon athrá ar an bhfaisnéis sa Mheabhrán Miniúcháin a sheachaint. Sula gcomhlánaíonn tú an teimpléad seo, féach ar na Treoirínte sonracha a leagadh síos chun cabhrú leat agus chun soiléiriú a thabhairt maidir leis na pointí seo thíos.

1. AINM AN TOGRA:

"Rialachán ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir le bearta chun cinnteacht an tsoláthair gáis a chosaint" (Gníomhaíochtaí a bhfuil baint acu le misin na saineolaithe monatóireachta)

2. CREAT "ABM/ABB" (bainistiú de réir gníomhaíochtaí/bunú an bhuiséid de réir gníomhaíochtaí)

Réimse/réimsí beartais lena mbaineann agus aon Gníomhaíocht ghaolmhar/Gníomhaíochtaí gaolmhara:

06: Fuinneamh agus iompar

06 04: Fuinnimh thraidisiúnta agus fuinnimh in-athnuaite

3. NA LÍNTE BUISÉID

3.1. Na línte buiséid (línte oibríochtúla agus línte gaolmhara a bhaineann le cúnamh teicniúil agus riaracháin (na seanlínte B..A) agus na ceannteidil seo a leanas:

06 01 01: Caiteachas a bhaineann le foirne i ndualgas gníomhach sa réimse beartais 'Fuinneamh agus iompar'

06 04 03: Cinnteacht na soláthairtí fuinnimh thraidisiúnta

06 01 02: Caiteachas seachtrach agus caiteachas eile bainistíochta mar thacaíocht leis an réimse beartais 'Fuinneamh agus iompar'

3.2. Fad thréimhse na gníomhaíochta agus na hiarmharta airgeadais:

Tús: 2010 Níl deireadh cinntithe fós

3.3. Tréithe buiséidacha (is féidir sraitheanna breise a chur isteach más gá):

Líne Buiséid	Saghas caiteachais	Nua	Ranníocaíocht CSTE	Ranníocaíochtaí na dtíortha is iarrthóirí	Ceannteideal sa Pheirspictíocht t Airgeadais
--------------	--------------------	-----	--------------------	---	--

06.01.01	Neamhéi g- eantach	LN ¹⁵	NÍ HEA	NÍL	NÍL	Uimh. 5
06.04.03	Neamhéi g- eantach	Difreáilt e	NÍ HEA	NÍL	NÍL	Uimh. 1a
06.01.02	Neamhéi g- eantach	LN	NÍ HEA	NÍL	NÍL	Uimh. 5

4. ACHOIMRE AR NA hACMHAINNÍ

4.1. Acmhainní Airgeadais

4.1.1. Achoimre ar na leithreasáí faoi chomhair oibleagáidí (LO) agus na leithreasáí faoi chomhair íocaíochtaí (LÍ)

EUR milliún (go dtí an 3ú deachúil)

Saghas caiteachais	Uimh. coda		Bliai n n	n + 1	n + 2	n + 3	n + 4	n+5 agus níos déana í	Iomlán
--------------------	---------------	--	--------------	-------	-------	-------	-------	-----------------------------------	--------

Caiteachas oibríochtúil¹⁶

Leithreasáí faoi chomhair oibleagáidí (LO)	8.1	a	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	3
Leithreasáí faoi chomhair íocaíochtaí (LÍ)		b	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	3

Caiteachas riaracháin laistigh den mhéid tagartha¹⁷

Cúnamh teicniúil agus riaracháin – (LN)	8.2.4	c							
---	-------	---	--	--	--	--	--	--	--

AN MÉID TAGARTHA IOMLÁN

Leithreasáí faoi chomhair oibleagáidí		a+c	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	3
---------------------------------------	--	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	---

¹⁵ Leithreasáí neamhdhifreáilte dá ngairtear LN anseo feasta

¹⁶ Caiteachas nach dtagann faoi Chaibidil xx 01 de Theideal xx lena mbaineann.

¹⁷ Caiteachas laistigh d'Airteagal xx 01 04 de Theideal xx.

Leithreasáí faoi chomhair iocaíochtaí		b+c	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	3
--	--	------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	----------

Caiteachas riaracháin nach n-áirítear sa mhéid tagartha¹⁸

Acmhainní daonna agus caiteachas gaolmhar (LN)	8.2.5	d	0.24 4	0.24 4	0.24 4	0.24 4	0.24 4	0.24 4	1.464
Speansais riaracháin amach ó acmhainní daonna agus costais ghaolmhara, nach n-áirítear sa mhéid tagartha (LN)	8.2.6	e	0.15	0.15	0.15	0.15	0.15	0.15	0.9

Costas táscach airgeadais iomlán na hidirghabhála

LO IOMLÁN agus costas na n-acmhainní daonna san áireamh		a+c +d+ e	0.89	0.89	0.89	0.89	0.89	0.89	5.364
LÍ IOMLÁN agus costas na n-acmhainní daonna san áireamh		b+c +d+ e	0.89	0.89	0.89	0.89	0.89	0.89	5.364

Sonraí an Chómhaoinithe

Má tá cómhaoiniú ó na Ballstáit nó ó chomhlachtaí eile (sonraigh cé hiad) i gceist sa togra, is ceart meastachán a thabhairt ar an leibhéal cómhaoinithe sa tábla thíos (is féidir línte breise a chur leis má táthar ag súil go mbeidh comhlachtaí éagsúla páirteach sa chómhaoiniú):

EUR milliún (go dtí an 3ú deachúil)

Comhlacht cómhaoinithe		Bliai n n	n + 1	n + 2	n + 3	n + 4	n+5 agus níos déana í	Iomlán
.....	f							
LO IOMLÁN lena n-áirítear cómhaoiniú	a+c +d+ e+f							

4.1.2. Comhoiriúnacht don Chlárú Airgeadais

x Tá an togra comhoiriúnach don chlárú airgeadais atá ann cheana.

¹⁸ Caiteachas laistigh de Chaibidil xx 01, seachas Airteagail xx 01 04 agus xx 01 05.

☐ Beidh athchlárú an teidil ábhartha ag gabháil leis an togra seo sa pheirspictíocht airgeadais.

☐ Féadfaidh an togra a cheangal go mbeidh gá forálacha an Chomhaontaithe Idirinstitiúidigh¹⁹ a chur chun feidhme (i.e. ionstraim sholúbthachta nó athbhreithniú ar an bpeirspictíocht airgeadais).

4.1.3. Iarmhairt Airgeadais ar Ioncam

x Níl impleachtaí airgeadais ar bith ag an togra ar ioncam

☐ Tá iarmhairt airgeadais ag an togra seo – is é seo a leanas an éifeacht ar ioncam:

NB: Is ceart na sonraí agus na barúlacha a bhaineann leis an modh ina ríomhtar an éifeacht ar ioncam a thaispeáint in iarscríbhinn ar leith.

EUR milliún (go dtí an 1ú deachúil)

Líne Buiséid	Ioncam	Roimh ghníomh aíocht [Bliain n n-1]	Staid tar éis na gníomhaíochta					
			[Bliain n]	[n+1]	[n+2]	[n+3]	[n+4]	[n+5] ²⁰
	a) Ioncam mar ghlanfhigiúr							
	b) Athrú ar an ioncam	Δ						

(Sonraigh gach líne buiséid ioncaim atá i gceist, ag cur na sraitheanna breise is gá leis an tábla má tá éifeacht ar níos mó ná líne buiséid amháin.)

4.2. Acmhainní daonna FTE (lena n-áirítear oifigigh, foireann shealadach agus sheachtrach) – féach na sonraí faoi phointe 8.2.1.

Riachtanais Bhliantúla	Bliain n	n + 1	n + 2	n + 3	n + 4	n+5 agus níos déanaí

¹⁹ Féach pointí 19 agus 24 den Chomhaontú Idirinstitiúideach.

²⁰ Is ceart colúin bhreise a chur leis más gá i.e. má théann tréimhse na gníomhaíochta thar 6 bliana.

Líon iomlán na n-acmhainní daonna	2	2	2	2	2	2
-----------------------------------	---	---	---	---	---	---

5. SAINTRÉITHE AGUS CUSPÓIRÍ

Ní foláir sonraí maidir le comhthéacs an togra a chur isteach leis an Meabhrán Míniúcháin. Is ceart go bhfolódh an chuid seo den Ráiteas Airgeadais Reachtach an fhaisnéis chomhlántach shonrach seo a leanas:

5.1. An riachtanas is gá a shásamh sa ghearrthéarma nó san fhadtéarma

Mar atá beartaithe sa "Rialachán ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir le bearta chun cinnteacht an tsoláthair gáis a chosaint", bunóidh an Coimisiún buan-tascfhórsa monatóireachta ar a mbeidh saineolaithe ón lucht tionscail agus ionadaithe ón gCoimisiún. Bainfear úsáid as an tascfhórsa monatóireachta i gcás briseadh nó i gcás briseadh a d'fhéadfadh tarlú i soláthairtí gáis agus déanfaidh sé monatóireacht agus tuairisciú ar na sreabha gáis laistigh den Aontas Eorpach agus lasmuigh de, i gcomhar leis na tíortha soláthair agus na tíortha idirthurais.

5.2. An breisluach toisc an Comhphobal a bheith páirteach ann, comhchuibheas an togra le hionstraimí airgeadais eile agus le sineirgíocht a d'fhéadfadh a bheith ann

Mar a léiríodh sa ghéarchéim gáis a bhí ann in Eanáir 2009, ní leor tionscnaimh ar leibhéal na mBallstát amháin chun aghaidh a thabhairt ar chinnteacht an tsoláthair gáis. Beidh gá le beart ar leibhéal an Chomhphobail chun gníomhaíocht chomhordaithe a áirithiú taobh istigh den Aontas ionas go n-íosmhéadófar an tionchar ag an ngéarchéim agus freisin beidh gá le tionscnaimh chomhsheasmhacha maidir leis na tíortha soláthair agus na tíortha idirthurais a chur chun feidhme

5.3. Cuspóirí, torthaí a bhfuiltear ag súil leo agus táscairí gaolmhara an togra i gcomhthéacs an chreata le haghaidh bhainistiú na ngníomhaíochtaí (ABM)

Mar a tugadh chun suntais le linn na géarchéime gáis in Eanáir 2009 tá gá uirlisí a thabhairt don Chomhphobal a cheadóidh dó foireann mhonatóireachta lena n-áirítear saineolaí ón lucht tionscail a chur i ndualgas ar fhógra gearr chun cuidiú a thabhairt d'oifigigh an Chomhphobail le linn géarchéime gáis.

5.4. Modhanna cur chun feidhme (táscach)

Sonraigh thíos an modh/na modhanna²¹ atá roghnaithe chun an ghníomhaíocht a chur chun feidhme.

X Bainistiú láraithe

x ag an gCoimisiún go díreach

í go hindíreach trína tharmligean chuig:

í gníomhaireachtaí feidhmiúcháin

í comhlachtaí arna mbunú ag na Comhphobail dá dtagraítear in Airteagal 185 den Rialachán Airgeadais

í comhlachtaí náisiúnta san earnáil phoiblí/comhlachtaí a bhfuil misean de sheirbhís phoiblí acu

Bainistiú comhpháirteach nó díláraithe

í leis na Ballstáit

í le tríú tíortha

Comhbhainistiú le heagraíochtaí idirnáisiúnta (sonraigh le do thoil)

Barúlacha ábhartha:

6. MONATÓIREACHT AGUS MEASTÓIREACHT

6.1. Córas Monatóireachta

Déanfar gníomhaíocht na foirne monatóireachta a mheasúnú agus beidh an measúnú sin ar áireamh i dtuarascáil a tharringeofar suas gach bliain.

6.2. Meastóireacht

6.2.1. Meastóireacht ex-ante

Níl infheidhme

6.2.2. Bearta arna nglacadh tar éis meastóireachta idirmheánaí/ex-post (ceachtanna a foghlaimíodh ón taithí a fuarthas roimhe seo)

Níl infheidhme

²¹ Má shonraítear níos mó ná modh amháin cuir na sonraí breise sa chuid "Barúlacha ábhartha" den phointe seo.

6.2.3. Téarmaí agus minicíocht mheastóireachta sa todhchaí

Níl infheidhme

7. BEARTA FRITH-CHALAOISE

Déanfar an ghníomhaíocht mhonatóireachta a mheas gach bliain agus tarraingeofar suas tuarascáil. Beidh gníomhaíocht na foirne monatóireachta faoi réir gnáthbheart rialaithe frith-chalaoise arna gcur chun feidhme sa Choimisiún.

8. SONRAÍ NA nACMHAINNÍ

8.1. Cuspóirí an togra i dtéarmaí a gcostais airgeadais

Leithreasai faoi chomhair oibleagáidí in EUR milliún (go dtí an 3ú deachúil)

(Is ceart Ceannteidil na guspóirí, na ngníomhaíochtaí agus na n-aschur a thabhairt)	Saghas aschuir	Meánchostas	Bliain n		Bliain n+1		Bliain n+2		Bliain n+3		Bliain n+4		Bliain n+5 agus níos déanaí		IOMLÁN	
			Líon aschur	Costas iomlán	Líon aschur	Costas iomlán	Líon aschur	Costas iomlán	Líon aschur	Costas iomlán	Líon aschur	Costas iomlán	Líon aschur	Costas iomlán	Líon aschur	Costas iomlán
CUSPÓIR OIBRÍOCHTÚIL Uimh.1 ²² ...																
Gníomhaíocht 1 misean na foirne monatóireachta	Íocaíochtaí i leith mhisean na saineolaithe (meastar 10 misean de 50 lá an ceann)		10	0.5	10	0.5	10	0.5	10	0.5	10	0.5	10	0.5	50	2.5
- Aschur 1																
- Aschur 2																
Gníomhaíocht 2.....																
- Aschur 1																
Fo-iomlán Chuspóir 1																
CUSPÓIR OIBRÍOCHTÚIL Uimh. 2 ¹ ...																

²²

Mar a thuairiscítear i mír 5.3.

Gníomhaíocht 1.....																
- Aschur 1																
Fo-iomlán Chuspóir 2																
CUSPÓIR OIBRÍOCHTÚIL Uimh. n ¹																
Fo-iomlán Chuspóir n																
COSTAS IOMLÁN			10	0.5	10	0.5	10	0.5	10	0.5	10	0.5	10	0.5	50	2.5

8.2. Caiteachas Riaracháin

8.2.1. Líon agus saghas acmhainní daonna

Cineálach a post		Na baill foirne a mbeidh sé de chúram orthu an ghníomhaíocht a bhainistiú ag baint úsáide as acmhainní atá ann cheana agus/nó acmhainní breise (an líon post/FTE)					
		Bliain n	Bliain n+1	Bliain n+2	Bliain n+3	Bliain n+4	Bliain n+5
Oifigigh nó foireann shealadac h ²³ (XX 01 01)	A*/AD	2	2	2	2	2	2
	B*, C*/AS T						
Foireann maoiniú ²⁴ arna maoiniú ag Airteagal XX 01 02							
Foireann eile ²⁵ arna maoiniú ag Airteagal XX 01 04/05							
IOMLÁN		2	2	2	2	2	2

8.2.2. Cur síos ar na cúraimí a thagann as an ngníomhaíocht

Misin mhonatóireachta a chur chun feidhme sna Ballstáit agus/nó i dtríú tíortha mar is gá i gcás géarchéime gáis. Tabharfar tuairisc do na Ballstáit ar an misean trí thuarascálacha ar an misean agus trí chruinnithe an Ghrúpa Comhordaithe Gáis.

8.2.3. Foinsí na n-acmhainní daonna (reachtúla)

(Nuair a luaitear níos mó ná foinse amháin, sonraigh an líon post a thagann as gach foinse)

- ☒ Poist leithdháilte faoi láthair ar bhainistíocht an chláir agus a bheidh le hathrú nó le síneadh.
- ☐ Poist réamh-leithdháilte laistigh de chleachtadh APS/PDB do bhliain n
 - ☐ Poist a iarrfar sa chéad nós imeachta APS/PDB eile
 - ☐ Poist a ath-imscarfar ag baint úsáide as na hacmhainní atá ann cheana laistigh den tseirbhís (ath-imscaradh inmheánach)

²³ Costas NACH bhfuil clúdaithe ag an méid tagartha.

²⁴ Costas NACH bhfuil clúdaithe ag an méid tagartha.

²⁵ Costas ar áireamh sa mhéid tagartha.

☐ Poist is gá do bhliain n cé nach raibh siad á dtuar i gcleachtadh APS/PDB na bliana a bhí i gceist

8.2.4. Caiteachas eile riaracháin a fholáítear sa mhéid tagartha (XX 01 04/05 – Caiteachas ar bhainistiú riaracháin)

EUR milliún (go dtí an 3ú deachúil)

Líne Buiséid (uimhir agus ceannteideal)	Bliain n n	Bliain n+1	Bliain n+2	Bliain n+3	Bliain n+4	Bliain n+5 agus níos déanaí	IOMLÁ N
1. Cúnamh teicniúil agus riaracháin (lena n-áirítear costais a bhaineann le foireann)							
Gníomhaireachtaí feidhmiúcháin ²⁶							
Cúnamh teicniúil agus riaracháin eile							
- intra muros							
- extra muros							
Cúnamh teicniúil agus riaracháin iomlán							

8.2.5. Costas airgeadais na n-acmhainní daonna agus costais ghaolmhara nach n-áirítear sa mhéid tagartha

EUR milliún (go dtí an 3ú deachúil)

Cineál acmhainní daonna	Bliain n	Bliain n+1	Bliain n+2	Bliain n+3	Bliain n+4	Bliain n+5 agus níos déanaí
Oifigigh agus foireann shealadach (XX 01 01)	0.244	0.244	0.244	0.244	0.244	0.244
Foireann arna maoiniú ag Airteagal XX 01 02 (foireann chúnta, END, foireann ar conradh, etc.) (sonraigh an líne buiséid)						

²⁶

Is ceart tagairt a dhéanamh don ráiteas airgeadais reachtach sonracha le haghaidh na Gníomhaireachta Feidhmiúcháin /na nGníomhaireachtaí Feidhmiúcháin lena mbaineann.

Costas iomlán na nAcmhainní Daonna agus costais ghaolmhara (NACH n-áirítear sa mhéid tagartha)	0.244	0.244	0.244	0.244	0.244	0.244
---	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Ríomh – Oifigigh agus Gníomhairí sealadacha

Is ceart tagairt a dhéanamh do Phointe 8.2.1. más iomchuí

*2 AD FTE (post coibhéiseach lánaimseartha) € 122.000 oifigeach/bliain*2=€ 244.000*

Ríomh – Foireann arna maoiniú faoi Airteagal XX 01 02

Is ceart tagairt a dhéanamh do Phointe 8.2.1. más iomchuí

8.2.6. Caiteachas eile riaracháin nach n-áirítear sa mhéid tagartha

EUR milliún (go dtí an 3ú deachúil)

	Bliai n n	Bliai n n+1	Bliai n n+2	Bliai n n+3	Bliai n n+4	Bliai n n+5 agus níos déanaí	IOMLÁ N
XX 01 02 11 01 – Misin							
XX 01 02 11 02 – Cruinnithe agus comhdhálacha	0.15	0.15	0.15	0.15	0.15	0.15	0.9
XX 01 02 11 03 - Coistí ²⁷							
XX 01 02 11 04 – Staidéir agus Comhairliúcháin							
XX 01 02 11 05 – Córais Faisnéise							
2. Caiteachas bainistíochta iomlán eile (XX 01 02 11)							
3. Caiteachas eile de chineál riaracháin (sonraigh agus cuir isteach tagairt don líne buiséid)							
Iomlán an chaiteachais riaracháin cé is moite d'acmhainní daonna agus costais ghaolmhara (NACH n-áirítear sa mhéid tagartha)	0.15	0.15	0.15	0.15	0.15	0.15	0.9

²⁷

Sonraigh an saghas coiste agus an grúpa a mbaineann sé leis.

Ríomh – *Caiteachas eile riaracháin nach n-áirítear sa mhéid tagartha*

Cruinniú tréimhsiúil den Ghrúpa Comhordaithe Gáis ina ndéanfar plé ar shaincheisteanna a bhaineann le cinnteacht an tsoláthair gáis (30 saineolaí x € 1000 x 5 chruinniú).